

Каніболоцька О. О.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ГАСТРОНОМІЧНИЙ ТУРИЗМ ЯК ІНСТРУМЕНТ ВІДНОВЛЕННЯ ТУРИСТИЧНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ УКРАЇНИ

У сучасних умовах розвитку світового туризму спостерігається поступовий відхід від традиційних форм масового відпочинку до більш індивідуалізованих і змістовних подорожей. Туристи все частіше обирають не просто зміну місця перебування, а отримання нових вражень, пов'язаних із культурою, історією та повсякденним життям населення. У цьому контексті особливої уваги набуває гастрономічний туризм, який дозволяє поєднати відпочинок із пізнанням національних традицій через кухню.

Гастрономічний туризм можна визначити як різновид туристичної діяльності, спрямований на ознайомлення з кулінарною спадщиною певної території. Його сутність полягає не лише у споживанні страв, а й у зануренні в процес їхнього створення, знайомстві з локальними продуктами, технологіями приготування та культурними особливостями харчування. Відвідування тематичних фестивалів, фермерських господарств, виноробень, гастрономічних маршрутів і майстер-класів формує у туристів більш глибоке розуміння регіону.

Міжнародна практика свідчить про значну роль гастрономії у формуванні туристичної привабливості країн. У багатьох державах кухня стала важливою складовою національного бренду. Наприклад, у країнах Південної Європи гастрономічні традиції активно використовуються як інструмент залучення туристів. Організація кулінарних подій, створення спеціалізованих маршрутів та популяризація локальних продуктів сприяють розвитку як внутрішнього, так і міжнародного туризму. Крім того, це позитивно впливає на діяльність малого бізнесу та фермерських господарств. Україна має значний потенціал для розвитку гастрономічного туризму. Це зумовлено різноманітністю кулінарних традицій, що сформувалися під впливом історичних процесів та регіональних особливостей. Українська кухня відзначається використанням натуральних інгредієнтів, поєднанням простоти та поживності, а також збереженням давніх рецептів. Саме ці характеристики можуть стати основою для створення конкурентоспроможного туристичного продукту.

В умовах сучасних викликів, зокрема необхідності відновлення економіки, гастрономічний туризм може відігравати важливу роль. Він здатний не лише залучати туристів, але й сприяти формуванню позитивного іміджу країни на міжнародному рівні. Демонстрація кулінарної культури дозволяє представити державу як самобутню та цікаву для відвідування.

Економічний ефект від розвитку гастрономічного туризму проявляється у стимулюванні суміжних галузей. Йдеться про сільське господарство, виробництво харчових продуктів, ресторанний бізнес, транспортні послуги та сферу обслуговування. Завдяки цьому створюються нові робочі місця, підвищується рівень зайнятості населення та зростають доходи регіонів. Особливого значення набуває підтримка локальних виробників, що сприяє розвитку малих підприємств і збереженню традиційних ремесел.

Соціокультурний аспект гастрономічного туризму також є надзвичайно важливим. Через кулінарні традиції відбувається передача культурної спадщини від покоління до покоління. Туристи, знайомлячись із національною кухнею, отримують можливість глибше зрозуміти менталітет і спосіб життя населення. Таким чином, гастрономічний туризм виступає не лише як економічний інструмент, але й як засіб збереження культурної ідентичності.

Суттєву роль у розвитку цього виду туризму відіграють сучасні інформаційні технології. Використання цифрових платформ, соціальних мереж та онлайн-сервісів дозволяє ефективно просувати гастрономічні продукти та маршрути. Це забезпечує доступність інформації для потенційних туристів і сприяє розширенню цільової аудиторії.

Для подальшого розвитку гастрономічного туризму в Україні необхідно реалізувати низку заходів. Серед них – створення тематичних маршрутів, проведення фестивалів, підтримка локальних брендів, розвиток інфраструктури та підготовка кваліфікованих кадрів. Важливо також забезпечити співпрацю між державними органами, бізнесом і місцевими громадами.

Разом з тим існують певні перешкоди, які можуть стримувати розвиток цього напрямку. До них належать недостатній рівень туристичної інфраструктури, обмежена міжнародна популяризація української кухні та недостатній рівень інвестицій. Подолання цих проблем потребує комплексного підходу та чіткої стратегії розвитку.

Отже, гастрономічний туризм є перспективним напрямом розвитку туристичної галузі України. Його розвиток сприятиме не лише економічному зростанню, але й збереженню культурної спадщини та формуванню позитивного іміджу країни. За умови ефективної реалізації відповідної політики цей вид туризму може стати важливим чинником конкурентоспроможності України на міжнародному туристичному ринку.

Список використаних джерел:

1. Бейдик О. О. Рекреаційно-туристичні ресурси України. Київ: Альтерпрес, 2017.
2. Любіцева О. О. Ринок туристичних послуг. Київ: Альтерпрес, 2019.
3. Кифяк В. Ф. Організація туристичної діяльності в Україні. Чернівці: Книги-XXI, 2018.
4. UNWTO. Gastronomy Tourism: The Case for Food Tourism Development. Madrid, 2021.
5. Державна служба статистики України. Статистичний щорічник України. Київ, 2023.

Криштоп С. С., д-р екон. наук Жиленко К. М.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ЕКОЛОГІЧНИЙ ТУРИЗМ ЯК ІНСТРУМЕНТ СУЧАСНИХ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ

Сучасна структура світової туристичної індустрії активно змінюється під впливом тренду на сталість, коли екологічна відповідальність стає однією з характерних рис сучасних подорожей, а екотуризм як основний природоохоронний інструмент в галузі поступово видозмінює ринок туристичних послуг. За даними аналітиків, світовий ринок екотуризму досягне вартості 1 трлн доларів до 2033 року, маючи характерну тенденцію зростання протягом останніх років під впливом змін споживчої поведінки: зважаючи на власну екологічну відповідальність все більше туристів прагне до відповідальних подорожей, що робить сталий розвиток не лише етичним вибором, а й ключовим фактором конкурентоспроможності дестинацій [1].

Для все більшої кількості країн в умовах стрімкого глобального руху до сталого розвитку характерним стає впровадження державних екологічних політик підтримки природних зон та місцевих громад, які першочергово спрямовані на захист і відновлення екосистем, мінімізацію антропогенного та техногенного